

AMPUMA-ASELAUTAKUNTAPöytäkirja 3/2009
SM066:00/2006

Kokousaika:	26.2.2009 klo 13.00 – 16.10	
Paikka:	Arpajais- ja asehallintoyksikön toimitilat, Riihimäki	
Läsnä:	Jouni Laiho	puheenjohtaja
	Liisa Timonen	sihteeri
	Esko Hakulinen	jäsen
	Asta Jaakkola	jäsen
	Jouko Juppala	jäsen
	Timo Martelius	jäsen
	Ossi Vuorilampi	jäsen
Mika Lehtonen	asiantuntija	
Poissa:	Sandra Hatzidakis	jäsen
	Jari Mäkinen	jäsen
	Jari Pigg	jäsen
	Marita Väänänen	jäsen

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

Ossi Vuorilampi luovutti lautakunnan jäsenille Reserviurheiluliiton ampuma-aseohjeen 31.10.2008.

2. Työjärjestyksen vahvistaminen

Esko Hakulinen ehdotti työjärjestykseen otettavaksi uudeksi aiheeksi ”Lupien myöntämättömyyskaos”.

Vahvistettiin työjärjestys asialistan mukaisesti lisättynä edellä esitetyllä aiheella.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Kokouksen pöytäkirjaan 1/2009 ehdotettiin vielä yksi muutos: Pöytäkirjan sivulla 4 kappaleessa 3 oleva lause muutetaan muotoon: ”Revolveri tai pienoisrevolveri olisi tarkoitukseen paremmin soveltuva ase”.

Edellisen kokouksen pöytäkirjaan sivulle 3 muutetaan 3. kappale seuraavasti: ”Ossi Vuorilampi esitti kantanaan, että ensisijaisesti pitäisi jatkaa nykyistä ampuma-aselain mukaista käytäntöä. Ensimmäinen lupa voisi olla määräaikainen ja sen jälkeen toistai-

seksi voimassa olevan. Jos päädytään siihen, että luvat eivät ole toistaiseksi voimassa olevia, harrastus tulee osoittaa 10 vuoden välein.”

Sihteeri korjaa pöytäkirjat vaadittujen korjausten mukaisiksi.

4. Ampuma-aselain uudistamishanke

Esko Hakulinen siteerasi edellisen kokouksen pöytäkirjan sivulta 5 seuraavaa: ”*Lautakunnan järjestöjäsenet olivat yksimielisiä siitä, että 15 - 18 -vuotiaalle tulee voida myöntää rinnakkaislupa myös käsiaseeseen*”. *Lautakunta katsoi yksimielisesti, että rinnakkaislupa tulisi antaa, ettei nuorten ampumaharrastusta vaikeutettaisi. Järjestöjäsenet haluavat varmistaa sen, että järjestöjäsenten kannanotot tulevat esille aselakiuudistuksessa. Kannanotot on kirjattava, jotta, jotta järjestöjen jäsenetkin näkevät, että järjestöjen mielipiteet on ilmaistu kokouksessa.*

Puheenjohtajan mielestä esitykseen on turha kirjoittaa sellaista mikä ei ole aselautakunnan toimivallassa. Ei voida esittää, että jäsenten vaatimukset on toteutettava. Järjestöjen yksimieliset kannanotot kirjataan. Järjestöillä on mahdollisuus järjestöinäkin antaa kirjalliset lausunnot lakiehdotuksesta; käsittely ei pääty tähän kokoukseen.

Kannanotot on esitykseen kirjattava, jotta järjestöjen jäsenet näkevät, että mielipide on ilmaistu kokouksessa.

Puheenjohtaja tiedotti, ettei ministerin poliittista kantaa ampuma-aselain muuttamista koskeviin ehdotuksiin ole vielä selvitetty. Ministerin ampuma-aselain muuttamista koskeva tiedotustilaisuus on 5.3.2009 Helsingissä.

Mika Lehtonen esitti seuraavaksi ampuma-aselain I vaiheen pykälämuutokset, jotka käytiin läpi pykälä pykälältä.

2 § 3 mom.:

Deaktivoinnin osalta todettiin, että EU:n deaktivointistandardi tulee todennäköisesti myöhemmin voimaan kuin sisäasiainministeriön asetukseen lisättäväksi esitettävät tarkemmat säännökset ampuma-aseen ja aseosien ampumakelvottomaksi tekemistä koskevista teknisistä vaatimuksista (119 § 3 mom.). Jos standardi poikkeaa tulevasta ministeriön asetuksesta, tulee asetusta sitten muuttaa.

Deaktivointi määritellään nyt ampuma-aselakiin asedirektiivin sanamuodon mukaisesti. Suomi on velvollinen panemaan direktiivin täytäntöön. Nyt on löydettävä järkevimmit direktiivin täytäntöönpanotavat, jotka aiheuttavat mahdollisimman vähän vaikeaa.

Timo Martelius huomautti, että deaktivoitien todistaminen tulee olemaan vaikeaa, koska todistuksia deaktivoinnista ei ole aikoinaan vaadittu. Deaktivoituja aseita on paljon muuallakin kuin museoissa; mm. puolustusvoimien myymiä dekotuja aseita.

Deaktivoiteja saa tehdä vain ase-elinkeinonharjoittaja, jolla on asealan elinkeinolupa ampuma-aseiden kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuvaan ampuma-aseiden valmis-

tamiseen tai korjaamiseen ja muuntamiseen. Ase-elinkeinonharjoittajan palveluksessa oleva ei tarvitse ase-elinkeinolupaa.

Lehtonen ilmoitti, että siirtymäsäännöksessä (kohta 5) oleva kahden vuoden esittämis-aika koskee myös vanhoja deaktivoiteja. Kahden vuoden siirtymäaika voi toisaalta olla liian lyhyt.

Jouko Juppalan mielestä tilanne menee hallitsemattomaksi, jos vanhat deaktivoitukin aseet tulee esittää. Kertadeaktivointi riittää.

Todettiin säännöksen aiheuttavan tulevaisuudessa paljon työtä.

3 §:

Äänenvaihtimesta ei tarvitse tehdä luovutusilmoitusta eikä ilmoittaa hankkimisesta poliisille.

3 a §:

Ossi Vuorilampi kysyi, miten yksityishenkilö tietää, ettei aseessa ole maahantuonti-merkintää. Poliisilaitoksen asetarkastaja voisi katsoa, onko aseessa merkintä. Mitä tarkoittaa pykälässä oleva ”välittömästi” maahantuonnin jälkeen? Jos maahantuojasta vasta luvan hakuvaiheessa varmistaa asian, syyllistyykö silloin rikokseen.

Mika Lehtonen selitti, että maahantuontimerkintä tehdään silloin, kun ampuma-ase ensimmäisen kerran tulee EU:n alueelle EU:n ulkopuolelta. Silloin kun ase siirretään EU-maasta toiseen, ei maahantuontimerkintää tehdä.

Puheenjohtaja totesi, että poliisilaitoksia on koulutettava merkintöjen tarkastamiseen.

3 d §:

Merkintöjen tekemisestä, poistamisesta ja muuttamisesta puheenjohtaja totesi, että keräilyaseiden osalta on löydettävä keino, ettei arvokkaiden keräilyaseiden arvoa alenneta.

27 § 3 mom.:

Korjataan pykälän viimeistä lausetta näin kuuluvaksi: ”Luvanhaltija on velvollinen suorittamaan 45 c §:ssä tarkoitettu soveltuvuustestin.”

44 § 1 mom.:

Esko Hakulinen kysyi, tehdäänkö metsästysasetukseen muutoksia, jos laki tulee tällaisena voimaan.

Puheenjohtaja kertoi, että ohjausryhmään kuuluva maa- ja metsätalousministeriön virkamies on ilmoittanut metsästysasetuksen 19 §:n mahdollisesta tarkastelemisesta. Epäselvää on, missä laissa pitää mistäkin asiasta säätää.

Jouko Juppala totesi, että metsästyslainsäädännössä on säädetty metsästyksen soveltuvista ampuma-aseista. Tähän Lehtonen täsmensi, että loukku- ja luolapyyntiin soveltuvista aseista ei kuitenkaan ole säädetty.

45 §:

Kaupalliset ampumaradat eivät voi olla yhdistyslain 4 §:n tarkoittamia yhdistyksiä, jotka antavat todistuksia ampuma-aseharrastuksesta. Ampumayhdistysten antamilla todistuksilla tulee olemaan julkinen luotettavuus.

Järjestöjäsenet eivät voi hyväksyä, että alle 20 -vuotias ei saisi hankkimislupaa käsiaseelle. Ehdotus estäisi nuorten ampumaurheiluharrastuksen. Esitys hyväksytään vain siinä tapauksessa, että 15 - 20 -vuotiaalle voidaan myöntää rinnakkaislupa käsiaseelle.

Mika Lehtosen mielestä rinnakkaislupajärjestelmä ei anna takeita siitä, että aseet ovat vanhemman hallinnassa. Hallussapidolle ei ole rajoituksia eikä lakia voi kirjoittaa siten, että ase säilytettäisiin pääluvanhaltijan toimesta. Alle 20 -vuotias voi harrastaa ampumaurheilua seuran aseella.

Ossi Vuorilammin mielestä harva vanhempi haluaa ostaa seuralle käsiaseen, jotta nuori saisi harrastaa ko. aseella ampumaurheilua.

Puheenjohtaja lupasi, että ministerille tuodaan julki tämä järjestöjen esittämä ”kipukohta” ja vaihtoehto.

Esko Hakulisen mielestä järjestöjen ehdotus voidaan perustella sillä, että käsiaseiden saantia nyt tiukennetaan edellyttämällä muun muassa yhdistymispakkoa ja kahden vuoden ampumaharrastusta ennen luvan saantia. Hakulinen kertoi myös, että ampumaratafoorumissa oli oltu sitä mieltä, että puolen vuoden harrastaminen seurassa riittää.

Mika Lehtosen mielestä se, että henkilö on käynyt 10 kertaa puolen vuoden aikana harrastamassa, ei osoita aktiivisuutta.

Puheenjohtaja totesi, että tämä harrastusaika on toinen kipukohta.

Aktiivisen harrastamisen muotoja on kirjattu pykälän 4. momenttiin. Tarkemmat säännökset annetaan asetuksella.

Ossi Vuorilampi ehdotti lisättäväksi kilpailujen toimitsijana toimimisen harrastamisen muotoihin. Tätä muutkin lautakunnan jäsenet kannattivat.

45 b § 2 mom.:

Asevastaavaa hyväksymisen alaikäraja tulee harkita uudelleen. Koska alle 20 -vuotias ei voi saada hankkimislupaa käsiaseelle, olisi yhdenmukaista, että alle 20-vuotiaasta ei hyväksyttäisi asevastaavaksi yhteisön hankkiessa käsiaseita. Asevastaava veloitetaan suorittamaan 45 c §:ssä tarkoitettu soveltuvuustesti.

45 d §:

Ampuma-asekouluttajaksi voidaan hyväksyä se, joka on täyttänyt 20 vuotta ja suostuu tehtävään. Kouluttajana voi kuitenkin toimia yhdistyksessä myös 18 vuotta täyttänyt henkilö.

Puolustusvoimien ja Maanpuolustuskoulutusyhdistys ry:n kouluttajaksi hyväksytty voidaan hyväksyä myös ampuma-asekouluttajaksi.

53 a §:

Järjestöjäsenten mielestä pykälässä mainittuja selvityksiä ei tule vaatia silloin, kun hallussapitolupa on voimassa toistaiseksi. Toissijaisesti selvitykset harrastamisesta voidaan vaatia 10 vuoden välein.

55 § 1 mom.:

Rinnakkaisluvanhaltijan tulee esittää todistus harrastuksesta tietyin väliajoin kuten pääluvanhaltijankin.

67 § 2 mom. 5 kohta:

Ossi Vuorilampi huomautti tähän kohtaan, että luvanhaltijalle tulee olla mahdollista muuttaa ampuma-aseen käyttötarkoituseruste muistoesineperusteeksi. Puheenjohtaja ilmoitti, että asiasta voidaan mainita hallituksen esityksen perusteluissa.

Vuorilampi ehdotti, että siirtymäsäännökseen kirjoitetaan, ettei tämä kohta koske vanhan lain nojalla annettuja lupia.

106 b §:

Poliisin tarkastusoikeuden laajentamista koskeva säännös saattaa siirtyä aselainsäädännön muuttamisen toiseen vaiheeseen.

5. Lupien myöntämistilanne poliisilaitoksissa

Esko Hakulisen mielestä sisäasiainministeriön viime syksynä poliisilaitoksille antamissa hallussapitolupien antamista koskevissa ohjeissa on merkittäviä ristiriitoja lain kanssa. Luvan hakijoilla on suuria vaikeuksia saada lääkärintodistuksia.

Julkinen terveydenhuolto ei suostu keskustelemaan lääkärintodistuksista eikä yksityinen puolikaan niitä anna. Lääkärintodistuksia vaaditaan niiltäkin, joilta ei pitäisi vaatia. Lääkärintodistusten vaatimista on tarpeetonta ulottaa riskiryhmien ulkopuolelle. Myös se, että poliisilaitokset odottavat uutta aselakia, vaikeuttaa lupien saamista.

Hakulinen kysyi, olisiko tässä tilanteessa kun on tiedossa ”tulppien” syyt, tarkoitukseenmukaista antaa lisäpaimenkirje asioiden järjestykseen saamiseksi.

Puheenjohtaja kertoi, että viime syksynä annetut ohjeet ovat voimassa väliaikaisesti kunnes ampuma-aselain muutos tulee voimaan. Ohjeet annettiin pakkotilassa, jotta varmistettaisiin, että poliisilla on kaikki tiedot luvan hakijoista. Tässä vaiheessa ei voi

uusia lisäohjeita antaa, mutta sitten kun lakiesitykseen saadaan poliittinen päätös, tilanne on parempi.

Lakiesitykseen voidaan kirjoittaa toivomus lakiesityksen voimaantuloajankohdasta. Lain täytäntöönpanoa vaikeuttaa se, ettei uusi aserekisteri ole vielä lain voimaan tulon mennessä käytössä.

6. Muut asiat

Esko Hakulinen kysyi, miten poliisihallituksen perustaminen tulee muuttamaan lupakäytäntöä. Mikä virasto tulee antamaan ohjeita poliisilaitoksille?

Puheenjohtaja selvitti, että nykyisinkin poliisilaitoksen käsittelemät aselupa-asiat jäävät poliisilaitoksien harkintavaltaan. Erityisen vaarallisten ampuma-aseiden lupien ja asealan elinkeinolupien osalta kirjoitetaan Pora II:n liitelakiin sisäasiainministeriön tilalle poliisihallitus. Poliisihallituksessa tulee olemaan kuusi vastuualuetta, joista yksi on lupapalvelujen vastuualue. Myös sisäasiainministeriön esikunnan tehtävät siirretään poliisihallitukseen. Sisäasiainministeriön poliisiosaston päällikkö tulee olemaan virkanimikkeeltään ylijohdaja ja poliisihallituksen päällikkö poliisiylijohtaja. Se, mistä poliisilaitosten ohjaus tulee, on ainoa epäselvyys. Mahdollista on, että ohjaus tulisi poliisihallituksesta tai poliisihallituksen ulkopuolella olevasta virastosta.

Lisäksi puheenjohtaja kertoi lääninhallitusten lakkaamisesta aiheutuvista arpajais- ja asehallintoyksiköön tapahtuvista tehtävien siirroista sekä yksikön toimitilatarpeen aiheuttamista lisätilavarauksista.

Seuraava lautakunnan kokous pidetään 15.4.2009 klo 12.30 alkaen samassa paikassa.

Harjoitusasekysymys siirretään seuraavaan kokoukseen.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.10.

Puheenjohtaja Jouni Laiho

Sihteeri Liisa Timonen